

23 november 2018
Rechtbank Den Haag

VERZOEKSRIFTSCHRIFT VOORLOPIG GETUIGENVERHOOR EX ARTIKEL 186 LID 1 RV

Geeft eerbiedig te kennen:

De stichting Stichting E-Court, gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen “e-Court” en/of Verzoekster, voor deze zaak woonplaats kiezende bij mr. M.Ch. Kaaks en mr. O.M.B.J. Volgenant, beiden advocaat bij Boekx Advocaten te (1017 NA) Amsterdam aan de Leidsegracht 9, die beiden door Verzoekster tot advocaat worden gesteld en als zodanig voor haar zullen optreden, zulks met recht van substitutie;

Gerekwestreerde ten deze is:

De Staat der Nederlanden (de Raad voor de Rechtspraak), zetelende te Den Haag, ex art. 48 Rv ten parkette van de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden aan het Korte Voorhout 8 te (2511 EK) Den Haag.

I. Inleiding en achtergrond

1. Stichting e-Court biedt onafhankelijke en onpartijdige private rechtspraak aan tegen lage kosten. Het betreft in het bijzonder private rechtspraak middels arbitrage, die in beginsel online plaatsvindt. Zij zet zich daarnaast in voor vernieuwing en digitalisering van (publieke en private) rechtspraak in Nederland en voor een cultuurverandering binnen de incassopraktijk.
2. Al geruime tijd wordt e-Court stelselmatig op onrechtmatige wijze tegengewerkt door de Staat, althans door de Raad voor de Rechtspraak c.q. door de rechterlijke macht. Deze tegenwerking lijkt ingegeven door concurrentiemotieven. De rechterlijke macht veinst dat zij handelt ter bewaking van de kwaliteit van de rechtspraak, a fortiori; ter bescherming van de rechtsstaat. Daarmee wordt de tegenwerking een valse rechtvaardiging gegeven.
3. Met name in de incasso-praktijk in kantonzaken is e-Court een concurrent van de overheidsrechtspraak (Raad voor de Rechtspraak). De Staat maakt namelijk substantiële winst op deze zaken door de veel te hoge kosten die zij aan justitiabelen in rekening brengt.
4. Onlangs heeft een rechter dit in NRC Handelsblad als volgt verwoord (Productie 1):

“(…) helaas is de Staat onderdelen van de rechtspraak gaan exploiteren. Zo ontving het ministerie van Justitie (…) in 2017 een bedrag van ruim negentig miljoen euro aan griffierechten in kantonzaken (..). Terwijl hetzelfde ministerie ruim 54 miljoen euro aan de rechtspraak betaalde als vergoeding voor die zelfde afgedane zaken. Dat is een “winst” van 36 miljoen op een onderdeel van de staatstaak die niets met winstgevendheid te maken behoort te hebben (…) het is zeer ongepast dat iemand die een onbetaalde rekening wil incasseren méér dan moet opdraaien voor kosten die kennelijk ergens anders worden gemaakt.

We hebben dus een terugloop van 220.000 kantonzaken in zeven jaar gezien (van 575.000 tot 353.000). Niet zo gek: een ondernemer die via een vonnis een rekening van bijvoorbeeld € 800,- wil laten incasseren, betaalt €476,- griffierecht, naast andere kosten zoals de dagvaardingskosten en zijn advocaat of gemachtigde. Dat is een enorme kostenpost, terwijl het niet zeker is dat zijn wederpartij (volledig) kan betalen. Het aantal mensen met problematische schulden neemt immers toe. Het hoeft weinig betoog dat er een totale ontwrichting gaat ontstaan als bekend wordt dat veel bedrijven vorderingen tot bijvoorbeeld € 1.000,- niet meer incasseren omdat dat te duur wordt.

Ook kun je wel volhouden dat een behoorlijke toegang tot de rechter wordt belemmerd als er onbehoorlijke tarieven worden gehanteerd.”

5. Via kostenveroordeling bij verstekzaken zijn consumenten gedurende vele jaren massaal gedwongen om een onevenredig hoge financiële bijdrage te leveren aan de publieke rechtspraak. De rechtspraak heeft deze misstand jarenlang laten voortbestaan ten detrimente van de consument vanwege het financiële model van ‘outputfinanciering’. Juist hier voorziet e-Court in een maatschappelijke behoefte door kwalitatief goede en voordelige private rechtspraak aan te bieden.
6. Het initiatief van e-Court is vanwege de positieve praktijkervaringen sinds 2016 omarmd door deurwaarders, en door bedrijven en instellingen die van de diensten van e-Court gebruik (willen) maken zoals Bol.com en zorgverzekeraars. Niet alleen worden kosten uitgespaard, wat voor rechtzoekenden (eisers en gedaagden) per definitie voordelig is, maar e-Court heeft ook het aantal *last minute* betalingen en minnelijke regelingen bevordert en het aantal procedures weten terug te dringen.
7. Volgens zorgverzekeraar CZ heeft dit zelfs geleid tot 2/3^e afname van het aantal rechtszaken tegen zorgverzekerden (*Productie 2*). *“In de afgelopen jaren zien we dat via e-Court, in vergelijking tot het proces bij de kantonrechter, een verzekerde veel vaker zijn verhaal vertelt. Daardoor is in drie keer zoveel gevallen de verzekerde alsnog geholpen met een maatwerkoplossing”*. In kwaliteit doet e-Court voorts niet onder voor de kantonrechter. Integendeel, er is meer controle en toetsing dan in de praktijk gebeurt bij vergelijkbare kantonzaken.
8. Omdat de Staat financieel nadeel ondervindt door een scherpe daling in het aantal incassozaken (haar winstgevendende incassopraktijk slinkt), is kennelijk uit concurrentieoverwegingen besloten om in te grijpen.
9. De Staat heeft de dienstverlening door e-Court onmogelijk gemaakt. De Staat handelt hierdoor onrechtmatig.
10. Dit onrechtmatig handelen bestaat uit:
  - (1) publieke verdachtmakingen en diffamerende uitingen, en het verspreiden van schadelijke onwaarheden over e-Court; en
  - (2) de stillegging van e-Court in februari 2018 doordat aan *alle* voorzieningenrechtshouders in Nederland is aanbevolen c.q. opgedragen¹ om door e-Court verzochte exequaturs te weigeren.²
11. De schade die e-Court hierdoor lijdt en nog zal lijden, laat zich voorsnog niet exact begroten, maar loopt in de miljoenen euro’s. Deze schade bestaat enerzijds uit gederfde omzet vanaf februari 2018, doordat e-Court haar dienstverlening van de ene op de andere dag niet meer kon voortzetten, en waardoor haar continuïteit zelfs in gevaar is gebracht, en anderzijds uit vermogensschade en reputatieschade.
12. Door middel van een voorlopige getuigenverhoor wenst e-Court de handelwijze van de Staat nader te onderzoeken. In het bijzonder wenst e-Court getuigen te bevragen over de feiten die

---

¹ Door het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton & Toezicht (LOVCK&T, voorheen LOVCK).

² Ter verkrijging van een executoriale titel is e-Court (voorsnog) afhankelijk van de rechtbanken waar zij haar exequatur-verzoeken moet indienen.

betrekking hebben op het hiervoor in alinea 10 genoemde onrechtmatig handelen, en naar de vraag wie hiervoor verantwoordelijk zijn.

13. Hierdoor zal e-Court kunnen bepalen of de feiten aldus voldoende grondslag vormen voor een procedure om in rechte de onrechtmatigheid van de handelwijze van de Staat nader vast te doen stellen en genoegdoening te vorderen.
14. Hieronder licht e-Court haar verzoek nader toe.

II. Publicitaire aanval op e-Court vanuit de rechterlijke macht: het 'zwarte gat'

15. Op 17 januari 2018 zijn twee artikelen gepubliceerd, in De Groene Amsterdammer en bij Investico.
16. In De Groene Amsterdammer is die dag een artikel verschenen onder de titel 'Vonnis te Koop' (Productie 3). De eerste alinea luidt:

“Ondernemers hebben een private schaduwrechtbank opgezet die handelt in strijd met het EU-consumentenrecht en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Toch dagen nu bijna alle zorgverzekeraars hun klanten bij betalingsproblemen voor deze ‘robotrechter’. De echte rechter staat buitenspel en kijkt ernaar.”

17. Bij Investico is eveneens op die dag een artikel verschenen onder de titel 'Oprukkende robotrechter handelt in strijd met de wet; rechters en hoogleraren hekelen private 'rechtbank' e-Court' (Productie 4). De eerste alinea van die publicatie luidt:

“Miljoenen klanten van vrijwel alle zorgverzekeraars en internetwinkel Bol.com worden voortaan bij betalingsproblemen gedaagd voor de private 'rechtbank' e-Court. Die internet-rechtbank vonnist via een computergestuurde robotrechter, publiceert geen uitspraken en houdt geheim welke arbiters op de procedure toezien. De procedure is in strijd met het EU-consumentenrecht en met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, zeggen echte rechters en experts op het gebied van consumentenbescherming in onderzoek van platform voor onderzoeksjournalistiek Investico in samenwerking met Nieuwsuur en de Groene Amsterdammer.”

18. Afgaande op de inhoud van de publicaties hebben leden van de rechterlijke macht hieraan hun medewerking verleend. Ook de voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, Frits Bakker, blijkt deel te hebben uitgemaakt van dit publicitaire offensief. Hij heeft zich onder meer van tevoren laten interviewen over de publicaties voor het programma Nieuwsuur van NPO2 dat nog diezelfde dag, 17 januari 2018 om 22.00 uur, werd uitgezonden (Productie 5). Aldus werd er – voor e-Court compleet onverwacht – een enorme negatieve publiciteitsgolf over e-Court uitgestort.
19. De heer Bakker heeft in de uitzending van Nieuwsuur van 17 januari 2018 over e-Court, met stelligheid het volgende verklaard (de uitzending staat online onder de titel 'Robotrechter e-Court is een groot en niet transparant zwart gat' en staat op de USB-stick bij Productie 5):

“Wij wéten welke kwaliteit de overheidsrechter levert. Wij weten totáál níet welke kwaliteit e-Court levert.” en “Ik denk dat het ook een beetje een zwart gat is hoe je zaak daar wordt behandeld. Want je weet helemaal niet wie de arbiters zijn. Je weet niet of dat een jurist is. Uh, geen idee. Wij weten het ook niet.”

'Robotrechter brengt rechtsbescherming in gevaar'

20. Op de website van Nieuwsuur staat de volgende weergave van de verklaring uit deze uitzending vermeld:

"Maar de rechterlijke macht is kritisch. "Niemand weet wat er gebeurt bij e-Court", zegt de voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak Frits Bakker. "Ik denk dat het een groot zwart gat is. Je weet niet wie de arbiter is en je weet niet wat hij kan. Eigenlijk heb je geen idee"."

4

21. De gekozen negatieve *one-liner* van de heer Bakker over e-Court – 'een groot zwart gat' – is tot kop van de NOS-uitingen gekozen (Productie 5), en daarna door alle andere media overgenomen.
22. In de uitzending van Nieuwsuur over e-Court d.d. 16 februari 2018 getiteld '*Robotrechter e-Court in de problemen nu vonnissen niet worden goedgekeurd*' is het videofragment van de uitzending van 17 januari 2018 integraal herhaald (Productie 5).
23. De informatie op de website van de NOS over de uitzending van Nieuwsuur d.d. 16 februari 2018 bevat opnieuw een weergave van de verklaring van de heer Bakker uit de uitzending van 17 januari 2018 en wel als volgt (Productie 5):

"De rechterlijke macht is wel kritisch over de digitale rechtbank. De voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, Frits Bakker, zei eerder te vrezen dat e-Court de juridische rechten van burgers aantast. "E-Court is goedkoper, maar daar lever je naar alle waarschijnlijkheid wel heel veel voor in aan rechtsbescherming, terwijl de kwaliteit van de kantonrechter is gegarandeerd." Hij noemde het bedrijf een groot zwart gat. "Niemand weet wat er gebeurt bij e-Court. Je weet niet wie de arbiter is en je weet niet wat hij kan. Eigenlijk heb je geen idee."

24. Het was voor voorzitter Bakker voorzienbaar dat zijn uitspraken grote reputationele schade zouden veroorzaken voor e-Court. Door het aanzien van de Raad voor de Rechtspraak wordt aan uitspraken van de voorzitter groot gewicht toegekend; journalisten twijfelen niet aan de juistheid van zijn verklaring en hebben deze dan ook klakkeloos overgenomen. Zijn verklaring is op grote

schaal verspreid via televisie, radio en het internet, waardoor onmiddellijk een uiterst negatieve beeldvorming is ontstaan waartegen e-Court zich nauwelijks kon – en kan – verweren.

25. e-Court heeft voorzitter Bakker gesommeerd om zijn uitspraken te herroepen c.q. te rectificeren, hetgeen hij evenwel heeft geweigerd (Producties 6 en 7).
26. Eveneens op 17 januari 2018 heeft de Raad voor de Rechtspraak een eigen persbericht uitgebracht met de titel ‘*Verlaag griffiekosten om toegang tot de rechter te garanderen*’ (Productie 8). De oproep tot verlaging van de griffierechten is gebaseerd op de negatieve media-uitlatingen, en vormt de directe reactie op de succesvolle opmars van e-Court.
27. e-Court heeft voorts vastgesteld dat andere leden van de rechterlijke macht zich sinds 17 januari 2018 eveneens negatief over e-Court hebben uitgelaten en/of hebben bijgedragen aan de negatieve beeldvorming en/of pogingen hebben ondernomen om de oproep tot lagere griffierechten als reactie op het succes van e-Court verder uit te dragen (Productie 9).
28. Alles wijst erop dat er landelijk sprake is geweest van een verregaande mate van samenwerking en coördinatie binnen de rechterlijke macht, om onder andere de volgende onwaarheden en onjuiste veronderstellingen via de pers te verspreiden:
  - arbitrage zou geen (volwaardige) rechtspraak zijn³;
  - e-Court zou op grote schaal burgers tegen hun wil van de overheidsrechter afhouden;
  - burgers zouden onvoldoende geïnformeerd c.q. handelingsonbekwaam zijn als het om de keuze voor private rechtspraak door e-Court gaat;
  - e-Court zou niet transparant zijn, door o.a. de lijst van arbiters niet ter beschikking van rechtzoekenden te stellen;
  - grote marktpartijen zouden de overheidsrechtspraak proberen te omzeilen, daarin gesteund door gerechtsdeurwaarders, en zich uitsluitend tot e-Court wenden vanwege de hoop op een snel, goedkoop en kritiekloos vonnis;
  - niemand zou weten wat de werkwijze van e-Court is, wie de arbiters zijn, wat hun kwalificaties zijn of hoe een vonnis tot stand komt;
  - de overheidsrechter is de beste geschilbeslechter; en
  - e-Court is een gevaar voor de rechtsbescherming, omdat er wordt ingeleverd op de kwaliteit en/of e-Court brengt de rechtsstaat in gevaar.

5

III. De stillegging van e-Court

29. In de commotie die aldus was ontstaan, werd een rechtvaardiging c.q. een concrete aanleiding gevonden voor de stillegging van e-Court in februari 2018. Toch lijkt ook die stillegging een lange voorbereiding te kennen.
30. Al ruim een jaar eerder, in januari 2017 (Productie 10), had het LOVCK&T namelijk plotseling ‘besloten’ dat gestopt werd met de werkwijze bij exequatur c.q. de naleving van artikel 22 Wgbz.⁴ Tot dan toe betaalde e-Court één maal griffierecht voor één verlof(beschikking) voor de tenuitvoerlegging van één arbitraal vonnis. Plotseling zouden er meerdere keren griffierechten voor één verlof worden geheven. Bij e-Court werd namelijk gebruik gemaakt van de regeling van

---

³ Dit, terwijl (1) arbitrage in nationale en internationale gevallen van oudsher een volwaardig alternatief is voor publieke rechtspraak blijkens de Parlementaire Geschiedenis, en (2) de overheid al decennia lang heeft besloten tot het terugdringen van de rol van de publieke rechtspraak en het bevorderen van alternatieve geschilbeslechting.

⁴ De tekst luidt: “Voor elke (...) beschikking (...) wordt een griffierecht geheven van € 122.”

de samenvoeging,⁵ maar het LOVCK&T vond het voor de eigen bedrijfsvoering van belang dat er meer inkomsten kwamen uit e-Court vonnissen. Men zag in dat e-Court via dit ‘besluit’ duurder en onaantrekkelijker kon worden gemaakt dan de kantonrechter.

31. Daarop is e-Court overgegaan tot een andere wijze van samenvoeging binnen de mogelijkheden van de wet- en regelgeving, zodat zij haar dienstverlening kon voortzetten in het belang van rechtzoekenden. Na januari 2017 was sprake van aanhoudende onrust binnen de rechterlijke macht vanwege de scherpe daling in het aantal incassozaken en de gevolgen daarvan voor de eigen positie (achterblijvende resultaten op financiële targets). Dit bleek onder meer uit de vragen die gerechtsdeurwaarders ontvingen vanuit rechtbanken. Zo was de situatie eind 2017.
32. Zonder enige vooraankondiging, laat staan enig vooroverleg, bleek vervolgens in februari 2018 dat er met onmiddellijke ingang op last van het LOVCK&T helemaal geen exequaturs meer verleend zouden worden voor gewezen arbitrale vonnissen van e-Court. Er zouden eerst prejudiciële vragen gesteld moeten worden aan de Hoge Raad met betrekking tot de omvang van de marginale toets door de voorzieningenrechter bij arbitrage. Een argument voor dit laatste besluit werd niet genoemd.
33. Er werd geweigerd om voorlopig te blijven doorgaan met het verlenen van exequaturs, hangende de beantwoording van de prejudiciële vragen. Dusdoende werden de werkzaamheden van e-Court bewust lam gelegd.
34. Deze stillegging staat op gespannen voet met artikel 1063 lid 1 Rv (marginale toetsing), artikel 392 lid 2 Rv, artikel 392 lid 6 Rv, alsmede met artikel 26 Rv (verbod op rechtsweigering).
35. Uit een andere publicatie van Investico blijkt dat binnen de rechterlijke macht al sinds 2016 wordt gesproken over de – kennelijk bestaande – wens om de wettelijke marginale toetsing voor e-Court vonnissen om te vormen naar een volle toetsing (Productie 11). e-Court werd hierover in het geheel niet geïnformeerd. Het streven naar een volle toetsing door de rechterlijke macht lijkt erop gericht te zijn e-Court volledig overbodig te maken.
36. Er was geen enkel zwaarwegend argument om tot een dergelijke draconische maatregel als volledige stillegging over te gaan, zodat e-Court goede redenen heeft om aan te nemen dat die maatregel al lang werd voorbereid. De timing ervan lijkt vooral ingegeven door de plotse forse daling in het aantal incasso(verstek)zaken bij de kantonrechter. De gelegenheid diende zich vervolgens aan via de, mede door de rechterlijke macht zelf gecreëerde, negatieve publiciteit, om zich van een lastige concurrent te ontdoen.

IV. Schade

37. Het is inmiddels duidelijk geworden dat de handelwijze van de Staat, te weten de negatieve en onjuiste uitingen en de stillegging van e-Court grote schade heeft berokkend aan e-Court, zelfs zodanig, dat haar voortbestaan wordt bedreigd. Daarom overweegt e-Court een bodemprocedure aanhangig te maken wegens van onrechtmatige (overheids)daad.

---

⁵ Sinds de herziening van het arbitragerecht per 1 januari 2015 mogen partijen een ander dan de voorzieningenrechter aanwijzen om te besluiten over de wijze en de rechtsgevolgen van samenvoeging van arbitrale gedingen. Bij e-Court is de administrateur van e-Court als derde aangewezen.

V. Juridisch kader

38. Alvorens deze bodemprocedure aanhangig te maken heeft e-Court recht en belang bij een voorlopig getuigenverhoor.
39. Op grond van art. 186 lid 1 Rv kan, in de gevallen waarin bij de wet het bewijs door getuigen is toegelaten, voordat een zaak aanhangig is, op verzoek van de belanghebbende onverwijld een voorlopig getuigenverhoor worden bevolen.
40. De Hoge Raad heeft in 1995 het volgende geoordeeld over het karakter van het voorlopig getuigenverhoor⁶:

“3.4.4 Het voorlopig getuigenverhoor (...) beoogt niet alleen mogelijk te maken dat spoedig na het plaatsvinden van omstreden feiten daaromtrent getuigenverklaringen kunnen worden afgelegd alsmede te voorkomen dat bewijs verloren gaat; het strekt óók en vooral ertoe belanghebbenden bij een eventueel naderhand bij de burgerlijke rechter aanhangig te maken geding - degene die het aanspannen daarvan overweegt, degene die verwacht dat het tegen hem zal worden aangespannen, dan wel een derde die anderszins bij dat geding belang heeft - de gelegenheid te bieden vooraf opheldering te verkrijgen omtrent de (hun wellicht nog niet precies bekende) feiten, zulks teneinde hen in staat te stellen hun positie beter te beoordelen, met name ook ten aanzien van de vraag tegen wie het geding moet worden aangespannen.”

41. Een voorlopig getuigenverhoor voorafgaand aan een geding kan om drie redenen worden verzocht, te weten (i) het voorkomen dat bewijs verloren gaat; (ii) het kunnen inschatten of het raadzaam is een procedure te beginnen door het verschaffen van opheldering vooraf omtrent de voor de beslissing van het geschil relevante - voor de verzoekende partij wellicht nog niet precies bekende - feiten en omstandigheden; en (iii) het verschaffen van bewijs van feiten en omstandigheden die de verzoekende partij in een eventueel te beginnen procedure heeft te bewijzen. Voor e-Court gelden in deze zaak in het bijzonder redenen (ii) en (iii).
42. De Hoge Raad heeft recent wederom benadrukt dat het recht om een voorlopig getuigenverhoor te houden ruim is. Het uitgangspunt is dat een verzoek wordt toegewezen.⁷
43. De verzoeker tot een voorlopig getuigenverhoor dient ingevolge art. 187 lid 3, aanhef en onder a en b, Rv in zijn verzoekschrift de aard en het beloop van de vordering te vermelden, alsmede de feiten of rechten die hij wil bewijzen. Dit dient hij te doen op zodanige wijze dat voor de rechter die op het verzoek moet beslissen, voor de rechter voor wie het verhoor zal worden gehouden, alsmede voor de wederpartij voldoende duidelijk is op welk feitelijk gebeuren het verhoor betrekking zal hebben. Niet is vereist dat de verzoeker al in het verzoekschrift nauwkeurig aangeeft welke feiten en stellingen hij aan zijn voorgenomen vordering ten grondslag wil leggen en omtrent welke feiten hij getuigen wil doen horen.⁸

⁶ HR 24 maart 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC1683, NJ 1998,414 m.nt. P. Vlas. Recentelijk herhaald in HR 22 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3250, NJ 2018,45

⁷ Zie Hoge Raad 7 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1433 (*Box/De Staat*).

⁸ Zie o.m. HR 19 februari 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC0878, NJ 1994/345 m.nt. H.J. Snijders en recent HR 22 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3250, NJ 2018/45.

44. De omstandigheid dat niet kan worden beschikt over documenten en dat wetenschap omtrent de gestelde feitelikheden ontbreekt, kan geen reden zijn voor afwijzing van het verzoek.⁹ Juist in het geval dat het voorlopig getuigenverhoor ertoe strekt om, voorafgaand aan een eventuele procedure, relevante feiten en omstandigheden te achterhalen, zou een dergelijke eis tegen de aard van het voorlopig getuigenverhoor ingaan. Het voorlopig getuigenverhoor heeft immers juist tot doel verdere concretisering van de vordering mogelijk te maken. Aan de specificatie van de vordering en het probandum van het voorlopig getuigenverhoor mogen daarom niet al te hoge eisen worden gesteld.¹⁰
45. Evenmin hoeft de verzoeker zich uit te laten over de precieze aard van de in te stellen vordering en, in voorkomend geval, de omvang van de geleden schade. Een voorlopig getuigenverhoor dient nu juist ertoe degene die daarom verzoekt, in staat te stellen te beoordelen of het zinvol is een voorgenomen vordering in te stellen. In de procedure tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor ligt dan ook niet de toewijsbaarheid van de in het verzoekschrift aangeduide vordering ter toetsing voor.¹¹
46. Volgens vaste rechtspraak kan een verzoek tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor, als het overigens aan de eisen voor toewijzing daarvan voldoet, worden afgewezen (i) op de grond dat van de bevoegdheid tot het bezigen van dit middel misbruik wordt gemaakt (art. 3:13 BW), (ii) op de grond dat het verzoek strijdig is met een goede procesorde, en (iii) op de grond dat het verzoek afstuit op een ander, door de rechter zwaarwichtig geoordeeld bezwaar. Voorts bestaat geen bevoegdheid tot het verzoeken van een voorlopig getuigenverhoor indien de verzoeker bij toewijzing daarvan onvoldoende belang heeft (art. 3:303 BW). Deze afwijzingsgronden zijn in casu niet aanwezig.

VI. Onderzoek door middel van getuigen

47. Zoals in bovenstaande uiteenzetting is toegelicht, is een onderzoek door middel van het horen van getuigen geïndiceerd. e-Court heeft recht en belang dat deze verhoren onverwijld worden bevolen.
48. Het gaat hierbij vooral om nader onderzoek naar de volgende feiten:
- Wat is de reden dat de Staat (de Raad voor de Rechtspraak, het LOVCK&T e.a.) het functioneren van e-Court actief heeft tegengewerkt? Wanneer en door wie is over e-Court gesproken, en wat is daarbij aan de orde gekomen?
  - In hoeverre is het mediaoptreden van de Raad voor de Rechtspraak (c.q. leden van de rechterlijke macht) bepaald door de wens e-Court uit te schakelen c.q. stil te leggen? Wanneer en met wie is gesproken over de publieke uitingen tijdens de Raad voor de Rechtspraak (e.a.) aangaande e-Court, en wat is daarbij aan de orde gekomen?
49. Hiertoe wenst e-Court de volgende getuigen te horen:
- mr. dr. R.C. Hartendorp, rechter te Den Haag;
  - mr. F.C. Bakker, voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak;

---

⁹ Asser Procesrecht/Asser 3 2013/240, met verwijzing naar HR 19 februari 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC0878, NJ 1994/345 m.nt. H.J. Snijders.

¹⁰ Het verzoekschrift hoeft (slechts) de kern van de feiten te bevatten die als grondslag voor de vordering(en) in aanmerking komen, zie HR 13 september 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE3345, NJ 2004/18 m.nt. H.J. Snijders. Zie voorts Asser Procesrecht/Asser 3 2013/240 en A-G Wesseling-van Gent in haar Conclusie vóór HR 22 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3250, NJ 2018/45, onder 2.10.

¹¹ Zie o.m. HR 19 maart 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK8146, NJ 2010/172, met verwijzing naar HR 6 juni 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC3354, NJ 2008/323, en HR 22 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3250, NJ 2018/45.

- c) mr. D. Vergunst, voorzitter van het LOVCK&T, tevens lid van de Coördinatiegroep incassozaken 2018;
- d) prof. mr. R.H. de Bock, advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden en bijzonder hoogleraar privaatrecht aan de UvA;
- e) prof. mr. T.N.B.M. Spronken, advocaat-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden; en
- f) mr. dr. Y. Buruma, raadsheer bij de Hoge Raad der Nederlanden.

Ad a. Mr. Hartendorp kan verklaren over de relatie tussen de rechterlijke macht en e-Court en de zienswijze van de rechterlijke macht op e-Court en de medewerking vanuit de rechterlijke macht aan de publicaties over e-Court in de media van januari 2018. Dit, vanwege zijn publicatie over het onderwerp in RM Themis van 2014, maar ook omdat hij degene is die in het najaar van 2017 toenadering zocht via de Raad van Toezicht van e-Court en daarbij een aantal vragen voorlegde waarop de Raad voor de Rechtspraak het antwoord wilde weten. Hij kan verklaren met wie binnen de rechterlijke macht hij contact heeft gehad over e-Court en over de publicitaire aanval van januari 2018 en wat daarbij besproken is.

Ad b. Mr. Bakker kan verklaren over zijn beweegredenen om medewerking te verlenen aan de publicaties, en de voorbereidingen die daartoe zijn getroffen, alsmede over de relatie tussen de overheidsrechtspraak en e-Court, en met wie binnen de rechterlijke macht hij contact heeft gehad over de publicitaire aanval van januari 2018 en wat daarbij besproken is. Hij kan verklaren in hoeverre het bestuur van de Raad voor de Rechtspraak bekend is geweest met c.q. betrokken is geweest bij de besluitvorming in het LOVCK&T en wat daarbij besproken is. Hij kan ook toelichten in hoeverre het persbericht van de Raad voor de Rechtspraak van 17 januari 2018 deel uitmaakt van een campagne gericht op lagere griffierechten, en of daarin de gevolgen voor e-Court werden betrokken. Hij kan verklaren in hoeverre de negatieve beeldvorming rond e-Court daarbij instrumenteel werd geacht.

9

Ad c. Mr. Vergunst kan verklaren over de discussies binnen het LOVCK&T aangaande e-Court, in het bijzonder over de vragen rond de toetsing van arbitrale vonnissen, en over de coördinatie met rechters in het land bij optredens in de media. Hij kan verklaren met wie binnen de rechterlijke macht hij contact heeft gehad over de publicitaire aanval van januari 2018 en wat daarbij besproken is. Hij kan verklaren welke discussies hebben plaatsgehad in het LOVCK&T en wie daarbij binnen de rechterlijke macht betrokken zijn geweest. Hij kan ook toelichten in hoeverre het persbericht van de Raad voor de Rechtspraak van 17 januari 2018 deel uitmaakt van een campagne gericht op lagere griffierechten, en of daarin de gevolgen voor e-Court werden betrokken. Hij kan verklaren in hoeverre de negatieve beeldvorming rond e-Court daarbij instrumenteel werd geacht.

Ad d. Prof. mr. De Bock kan verklaren over haar motivering om mee te werken aan de uitzending van Nieuwsuur, en zij kan ook verklaren door wie zij daarvoor is benaderd en met wie binnen de rechterlijke macht zij daarover contact heeft gehad en wat daarbij besproken is.

Ad e. Prof. mr. Spronken kan verklaren over de totstandkoming van haar artikel met kritiek op e-Court in het NJB van maart 2018, en zij kan ook verklaren door wie zij daarvoor is benaderd en met wie binnen de rechterlijke macht zij daarover contact heeft gehad en wat daarbij besproken is.

Ad f. Mr. dr. Y. Buruma kan verklaren over zijn motivering om mee te werken aan de negatieve publiciteit over e-Court, bijvoorbeeld in de radio-uitzending van BNR van 22 januari 2018, en hij kan ook verklaren door wie hij daarvoor is benaderd en met wie binnen de rechterlijke macht hij daarover contact heeft gehad en wat daarbij besproken is. Voorts kan hij verklaren in hoeverre

hij contact heeft gehad met de Raad voor de Rechtspraak en/of betrokkenen bij de besluitvorming van het LOVCK&T inzake e-Court vonnissen, en wat daarbij is besproken.

VII. Bevoegde rechter

50. Krachtens artikel 187 lid 1 Rv wordt het verzoek tot het bevelen van het voorlopig getuigenverhoor gedaan aan de rechter die bevoegd is over de hoofdzaak te oordelen; *in casu* is dat Rechtbank Den Haag op grond van artikel 99 Rv.
51. Hoewel het gebruikelijk is dat de rechtbank de zaak verwijst indien een rechter van de eigen rechtbank, in casu mr. dr. R.C. Hartendorp, als getuige gehoord moet worden, doet e-Court afstand van haar recht om doorverwijzing te verlangen. De wet voorziet niet in de situatie waarbij de rechterlijke macht als instituut - in zijn totaliteit - zelf partij is bij een geschil. e-Court verzoekt de rechtbank Den Haag daarom de zaak zelf te behandelen.

REDENEN WAAROM:

Verzoekster zich wendt tot uw Rechtbank met het eerbiedig verzoek te bevelen dat omtrent de feiten genoemd in dit verzoekschrift onverwijld een voorlopig getuigenverhoor zal worden gehouden, met benoeming van de rechter-commissaris ten overstaan van wie dit getuigenverhoor zal worden gehouden, met bepaling van het tijdstip waarop dit voorlopige getuigenverhoor zal plaatsvinden en van het tijdstip waarop verzoekster uiterlijk een afschrift van dit verzoekschrift en van de daarop te geven beschikking aan gerkwestreerde moet doen toekomen.

Advocaat

[handtekeningen]

OVERZICHT PRODUCTIES

- Productie 1: NRC Handelsblad, De Togacolumn, 23 oktober 2018, mr. Matthieu Verhoeven: *De Staat exploiteert delen van de rechtspraak, ten onrechte.*
- Productie 2: Nieuwsbericht CZ, 16 februari 2018: *CZ zoekt voor verzekerden naar alternatief voor laagdrempelige en betaalbare arbitrage.*
- Productie 3: De Groene Amsterdammer, 17 januari 2018: *Private rechtspraak in de incasso-industrie - Vonnis te koop.*
- Productie 4: Investico, 17 januari 2018: *Oprukkende robotrechter in strijd met de wet.*
- Productie 5: NOS.nl / Nieuwsuur, 17 januari 2018: *Robotrechter e-Court is een groot en niet transparant zwart gat*
NOS.nl / Nieuwsuur 18 januari 2018: (zonder titel, vanaf minuut 7.43)
NOS.nl / Nieuwsuur 16 februari 2018: *Robotrechter e-Court in de problemen nu vonnissen niet worden goedgekeurd*
- USB-stick met de uitzendingen van Nieuwsuur van 17 en 18 januari en 16 februari 2018.
- Productie 6: Brief van e-Court van 21 februari 2018 aan de Raad voor de Rechtspraak.
- Productie 7: Brief mr. F.C. Bakker namens de Raad voor de Rechtspraak van 1 maart 2018.
- Productie 8: Persbericht Raad voor de Rechtspraak van 17 januari 2018: *‘Verlaag griffiekosten om toegang tot de rechter te garanderen’.*
- Productie 9: Acht voorbeelden van negatieve uitlatingen over e-Court en/of de onderlinge concurrentie.
- Productie 10: Brief Rechtbank Amsterdam d.d. 13 februari 2017 over het besluit van het LOVCK&T inzake de griffierechten van samengevoegde arbitrale vonnissen van e-Court.
- Productie 11: Investico, 16 februari 2018: *Rechtbank Overijssel weigert voorlopig exequaturs af te geven. Robotrechter e-Court ligt plat.*